

Kirkkonummen kunnan lausunto varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden luonnoksesta.

Lausunto Luvusta 1, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä sitä tarkentava varhaiskasvatuksen suunnittelu.

-Varhaiskasvatustilain muutoksen myötä varhaiskasvatuksen järjestäjillä ei ole enää velvoitetta paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa kuitenkin edellytetään yhtä paljon ja osin enemmän paikallisesti päätettävien asioiden kirjaamista, kuin 2022 voimaan tulleissa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on sanana korvattu paikallisella suunnittelulla, mikä ei vaikuta varhaiskasvatuksen järjestäjiltä vaadittavaan työmäärään. Mikäli työmäärää oli tavoite vähentää, tulee paikallisesti päätettävien asioiden määrää merkittävästi vähentää.

-1.2 Paikallisen velvoittavan varhaiskasvatussuunnitelman poistuminen nostaa kysymyksiä suhteessa kunnassa toimiviin yksityisiin päiväkotiteihin ja päiväkotitietjuihin. Mikä on paikallisen suunnittelun ohjausvaikutus yksityisiin päiväkotiteihin ja siten vaikutus kuntalaisten yhdenvertaisiin palveluihin?

-1.4 Mitä tarkoittaa konkreettisesti, että paikallisen suunnittelun avulla järjestäjä huolehtii tavoitteellisen varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytyksistä. Voisiko näitä edellytyksiä avata tarkemmin.

Lausunto luvuista 2-7

-3.4 Syrjinnän ehkäisyn lisääminen kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyn paikallisesti päätettäviin asioihin oli hyvä lisäys ja liittyy oleellisesti varhaiskasvatuksessa tehtävään lapsen hyvinvoinnin tukemiseen. Voisiko syrjinnän kirjata myös lukuun 3.1 alaotsikon Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa alle " Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta, syrjinnältä ja muulta häirinnältä. Ja jos tähän lauseeseen, joka viittaa varhaiskasvatustakiin ei voida tehdä muutosta, niin syrjintä lisättäisiin seuraavaan lauseeseen "Varhaiskasvatuksessa ei sallita kiusaamista, väkivaltaa, syrjintää eikä häirintää. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kirjauksia ei muuten ole lisätty, mikä olisi ollut toivottavaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun velvoitteen poistumisen myötä.

-5.2 Luvussa on mainittu vain alaviitteenä, että laki liittyen varhennettuun oppivelvollisuuteen muuttuu. Alaviite ei ole riittävä. Perustetekstiin tarvitaan lisäys 1.8.2026 alkaen varhennetusta oppivelvollisuudesta

-Varhaiskasvatustilain mukainen kolmitasoinen tuki säilyy uudessa perusteasiakirjaluonnoksessa. Tekstissä on kuitenkin osittain korvattu sanat tuen taso, tukitoimi ja tukitoimenpide sanalla tuen muoto. Onko tarkoitus lähentyä

esiopetuksessa annettavan tuen käsitteitä? Mitä laadullista uutta sanojen vaihtamisella tavoitellaan?

-5.3 Tekstissä on mainittu, että tuen muotojen ja tukipalveluiden määrän ja intensiteetin mukaisesti annetaan yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Missä määritellään, että tuen määrä ja intensiteetti on riittävää tai riittämätöntä? Jos näitä ei avata perustetekstissä, tulisi tekstiin kirjata maininta esimerkiksi erityisopettajan arviointiin liittyvästä asiantuntemuksesta.

Lähtökohtana tulisi olla, että laadukas pedagogiikkaa vastaa aina lapsen tarpeisiin. Jotkut lapset vain tarvitsevat vain enemmän tukea.

-5.3 Yleinen tuki. Erityisopettajan yleisen tuen tukipalveluna antamasta konsultaatiosta ja opetuksesta tehtävä hallintopäätös on ristiriidassa inklusiivisen varhaiskasvatuksen periaatteiden kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii yhteisopettajuudessa varhaiskasvatuksen opettajan kanssa säännöllisesti ja joustavasti koko ajan. Yleinen tuki on perustoimintaa, lyhytkestoista ja intensiteetiltään matalaa. Varhaiskasvatuksen opettaja osallistuu myös inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja yleisen tuen suunnitteluun, jolloin jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ryhmän pedagogisen toiminnan suunnittelussa. Perusteisiin kirjatut pedagogiset tuen muodot muodostavat varhaiskasvatuksen erityisopettajan työn ytimen. Yleisen tuen hallintopäätös erityisopettajan tuesta ei vahvista lapsen oikeutta tukeen vaan ainoastaan lisää hallinnollista työtä.

-5.3 Tuen muodot. Luonnoksen sivulla 57 on lisäys *"Mikäli ryhmässä yhdellä tai useammalla lapsella on tehostetun tai erityisen tuen tarve, tulee tämä ottaa huomioon lasten tai henkilöstön määrässä, jollei ryhmässä työskentele avustaja näiden lasten tukipalveluna."* Lisäys on ristiriidassa varhaiskasvatuslain 35 § Päiväkodin henkilöstön mitoitus kirjauksen kanssa, joka kuuluu *"Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai 15 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettun tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen. (16.12.2021/1183)"* Luonnoksen lisäys on joko poistettava tai muutettava varhaiskasvatuslain mukaiseksi. *"Mikäli päiväkodissa yhdellä tai useammalla lapsella on tehostetun tai erityisen tuen tarve, tulee tämä ottaa huomioon lasten tai henkilöstön määrässä, jollei päiväkodissa työskentele avustaja näiden lasten tukipalveluna."*

Lapsen tuen järjestämiseen liittyvä lisäys tehostetun tai erityisen tuen lapsen huomioimisesta ryhmän lasten tai henkilöstön määrässä ei ole tarkoituksen-

mukainen lapsen tuen järjestämisen näkökulmasta. Ryhmäkoon pienentäminen tai henkilöstön tai avustajan lisääminen ovat rakenteellisia tukitoimia, joita ei tarvita jokaisen lapsen tuen järjestämisessä. Perusteisiin kirjattuja pedagogisia, hoidollisia ja rakenteellisia tuen muotoja monipuolisesti toteuttaen ja arvioiden lapsen tuki toteuttaa lapsen oikeuden tukeen.